

A Pécsi Ítéltábla dr. Germsperger Gábor ügyvéd ténylegesen eljárta dr. Kósa Ferenc ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - dr. Cserba Lajos ügyvéd által képviselt **I. rendű alperes neve** (címe) I. rendű, a Dr. Lukács László és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **II. rendű alperes neve** (címe) II. rendű, az Ormai és Társai CMS Cameron McKenna LLP Ügyvédi Iroda , az Okányi Ügyvédi Iroda és a Mitták Ügyvédi Iroda által képviselt **III. rendű alperes neve** (III.rendű alperes címe) III. rendű, Dr. Sándor Ügyvédi Iroda által képviselt **IV. rendű alperes neve** (címe) IV. rendű és Dr. Mészáros Tünde Ügyvédi Iroda által képviselt **V. rendű alperes neve** (V.rendű alperes címe) V. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a ... Törvényszék 2014. április hó 24. napán kelt számú ítélete ellen a felperes részéről 98., a III. rendű alperes részéről 97. és a IV. rendű alperes részéről 100. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében, az I. és V. rendű alperesek tőke,- kamat,- és perköltség fizetési kötelezettségét nem érintve - részben megváltoztatja, és a III. IV. rendű alperes tekintetében az elsőfokú ítéletben írt tőke és kamat helyett:

- kötelezi a II-III-IV. rendű alperest, hogy fizessenek meg 15 napon belül egyetemleges kötelezettséggel a felperesnek 22.000.000,- (huszonkettőmillió) forintot, és ennek 2012. szeptember hó 4. napjától a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatát 2013. június hó 30. napjáig, míg 2013. július hó 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félét utolsó napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatát azzal, hogy fizetési kötelezettségük az I. és V. rendű alperessel egyetemleges, az I. és V. rendű alperes kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontja azonban a velük szemben jogerős első fokú ítéleti rendelkezés szerint 2008. október 7. napja.,

- kötelezi a II. és IV. rendű alperest , hogy fizessenek meg 15 napon belül egyetemleges kötelezettséggel a felperesnek 36.893.511,- (harminchatmillió-nyolcszázkilencvenháromezer- ötszáztizenny) forintot, és ennek 2013. július hó 30. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét utolsó napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.500.000,- (egymillió-ötszázezer) forintot, és ennek

2009. június hó 3. napjától a késedelemmel érintett naptári félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatát azzal, hogy fizetési kötelezettségük az I. és V. rendű alperessel egyetemleges, I. és V. rendű alperes kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontja azonban 36.893.511.- forint után a velük szemben jogerős elsőfokú ítéleti döntés szerint 2008. október 7. napja.,

- kötelezi a IV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 6.618.990,- (hatmillió-hatszáztizennyolcezer-kilencszázkilencven) forintot, és ennek 2008. október hó 7. napjától 2013. június hó 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegével megegyező mértékű, míg 2013. július hó 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatát azzal, hogy fizetési kötelezettsége az I. és V. rendű alperessel egyetemleges, I. és V. rendű alperes kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontja azonban a velük szemben jogerős elsőfokú ítéleti döntés szerint 2008. október 7. napja.

A másodfokú bíróság a keresetet ezt meghaladóan tekinti elutasítottnak.

Mellőzi a felperes II. rendű alperes javára történő elsőfokú perköltség megfizetésre kötelezését, valamint a III. és IV. rendű alperesek elsőfokú perköltség fizetésére vonatkozó rendelkezéseket, és

- kötelezi a II., III. és IV. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon egyetemleges kötelezettséggel a felperesnek 621.848,- (hatszázhuszonegyezer-nyolcszáznegyvenyolc) elsőfokú perköltséget,

- kötelezi a II. és IV. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül egyetemleges kötelezettséggel 203.616.- (kétszázháromezer-hatszáztizenhatszáz) forint elsőfokú perköltséget,

- kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 4.766.- (négyezer-hétszázhatvanhat) forint elsőfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a II.III.IV. rendű alperesek elsőfokú perköltség fizetési kötelezettsége az I. rendű alperessel 186.926.- (száznolcvanhatezer-kilencszázhuszonhat) forint, az V. rendű alperessel 638.538.- (hatszázharmincnyolcezer-ötszázharmincnyolc) forint erejéig egyetemleges.

Kötelezi a II. III. és IV. rendű alperest, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül egyetemleges kötelezettséggel 2.413.950,- (kettőmillió-négyszáztizenháromezer-kilencszázötven) forint másodfokú perköltséget. Kötelezi a II. és IV. rendű alperest, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül egyetemleges kötelezettséggel 407.550.- (négy százhetezer-ötszázötven) forint másodfokú perköltséget. Kötelezi a IV. rendű alperest, hogy fizessen meg a

felperesnek 15 napon belül 313.500.- (háromszáztizenháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperesnek a ... u. A. kötött szerződések hibás teljesítése miatti kár megtérítése iránt előterjesztett keresete alapján kötelezte az I. rendű alperest, mint tervezőt, a IV. rendű és V. rendű alpereseket, mint műszaki ellenőröket, hogy fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen 67.012.501,- forintot és kamatait azzal, hogy ezen összegből 28.618.990,- forintot a III. rendű alperes mint a generálkivitelező II. rendű alperes alvállalkozója az I., IV. és V. rendű alperesekkel egyetemlegesen köteles megfizetni. I.,III.,IV.,V. rendű alperesekkel szemben ezt meghaladóan, a II. rendű alperessel szemben pedig teljes egészében elutasította a keresetet.

Tényként az alábbiakat állapította meg:

A felperes és az I. rendű alperes között a Ptk. 408. §-a szerint tervezési szerződés, a felperes és II. rendű alperes között a Ptk. 402. §-a alapján építési szerződés, a felperes és a IV. rendű alperes, illetve a felperes és V. rendű alperes között a műszaki ellenőri tevékenység ellátására a Ptk. 474. § (1) bekezdése szerint megbízási szerződés jött létre, a III. rendű alperes pedig a II. rendű alperes alvállalkozójaként a pinceszinten végzett építési feladatokat, a felperessel közvetlen jogviszonyban nem állt.

A kivitelezett épületen a következő hibajelenségek keletkeztek: a mély pince és magas pince vasbeton lemez padlóján jelentkező repedések, talajvíz beszivárgás, a két pinceszintet összekötő lépcsők alsó szintjéhez való csatlakozásnál nagy mennyiségű vízbeszivárgás, vízbeszivárgás a pince homlokzati vasbeton falain a függőleges repedéseken keresztül, vízbeszivárgás a két pinceszint közötti függőleges 1,2 cm vastag vasbeton falon, valamint a gépjármű lehajtó pincéhez közeli szakaszán, az emeleti parkoló szinten a nagy fesztávú gerendákon függőleges hajszáltrepedések, a tetőparkoló burkolata szétcsúszott, a vízelvezetés kialakítása a tetőparkoló esetében nem megfelelő.

A hibajelenségek tervezői, kivitelezői és műszaki ellenőri hibák miatt következtek be, melyben a tervezői közrehatás 50 %, a kivitelezői felelősség 25 %, a műszaki ellenőri felelősség 12,5-12,5 %. A pinceszinten az I. rendű alperesi tervezői hiba, hogy a vasbeton lemez hosszirányú vasalása nem megfelelő, illetve a lemez vastagsága kevés. A több ütemben történt betonozásra tervezői utasítás nem történt, szabályos munkahézag kiépítése nem volt tervezve, a duzzadó szalag elhelyezésének szükségessége tervszinten nem jelent meg, a tetőtérrel kapcsolatos

tervezői hiba pedig a nem megfelelő lejtésképzés és a vízelvezetés biztosításának hiánya. Kivitelezői hiba, hogy a pinceszinten az alaplemez készítéséhez nem volt technológiai utasítás és mintavételi terv, az alaplemez alá nem a tervezett Dörken lemez került, hanem attól eltérően 10 cm-es kőzúzalék és 10 cm terelőbeton, az alaplemez betonozása négy ütemben történt, a betonozási ütemek a tervezővel egyeztetésre nem kerültek, a betonozási munkahézag kiképzéséről nem volt információ, a duzzadó szalag elhelyezése nem megfelelően történt, beton kapcsán receptúra próbakeverés nem történt, a betonszállítmány folyamatos minőségi konzisztencia ellenőrzése nem igazolható, a mintavételek nem azonosíthatók, a beton utókezelésének módjáról bejegyzés nem történt, nem történt süllyedés mérés, illetőleg ez dokumentálásra nem került. A tetőtéri részen kivitelezési hiba az alábbiakat: a szintezés elmaradása, vékony ágyazati réteg kivitelezése, a szigetelő lemez minősége, lefektetése, az ágyazó homokburkolat lezárási szakszerűtlensége, vízelvezetés biztosításának hiánya. Műszaki ellenőri hiba a fenti kivitelezői hibák miatti ellenőrzés és figyelemfelhívás hiánya.

A kár összegét az elsőfokú bíróság P. és K. szakértők szakvéleménye alapján összesen 67.012.501. forintban állapította meg, melyből a felperes által a pinceszintre kifizetett injektlás költsége 6.618.990,- forint, a tetőjavítás költsége 36.893.511,- forint, a pinceszint ki nem javítható hibái miatti értékcsökkenés 22.000.000,- forint, a tetőtérrel kapcsolatos magánszakértői vélemény költsége 1.500.000,- forint.

Kiemelte, hogy a III. rendű alperes a tetőtér kivitelezésében nem vett részt, ezért valamennyi alperes felelőssége a pinceszinten jelentkezett kár vonatkozásában (28.618.990,- forint), míg a tetőtér és a pinceszint vonatkozásában (67.012.501,- forint) az I., III., IV. és V. rendű alperesek felelőssége áll fenn, és a Ptk. 344. § (1) bekezdése szerint ennek megfelelően egyetemlegesen kötelezte az I., III., IV., V. rendű alpereseket a kártérítés megfizetésére.

A II. rendű alperessel szemben a keresetet azért utasította el, mert azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes felszámolási eljárásában a felperes nem igazolta a perben érvényesített követelésre tett hitelezői igénybejelentést, ezért a hitelezői igény bejelentésére nyitva álló jogvesztő határidő elmulasztása miatt követelését a II. rendű alperessel szemben nem érvényesítheti. A perköltségről a pervesztesség-pernyertesség aránya figyelembevételével a Pp. 81. §-a alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes, a III. és a IV. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a II. rendű alperes egyetemleges kötelezését kérte az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott marasztalási összeg megfizetésére, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra, és új határozat hozatalára utasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes felszámolásának kezdő időpontját, 2010. március hó

11. napját követően, törvényes határidőn belül a felszámolási eljárásban hitelezői igénybejelentést tett, a felszámoló a hitelező igényt visszaigazolta, ezért jogvesztés fel sem merülhet. A másodfokú eljárás során bejelentette, hogy a II. rendű alperes felszámolója a felszámoló bíróság által jóváhagyott közbenső mérleg alapján 5.172.091,- forintot kifizetett részére, a kifizetést a jelen ügyben alkalmazandó 1959. évi IV. tv. (régi Ptk.) szerint költségekre, kamatra kívánta elszámolni.

A III. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen időelőttiség címén a III. rendű alperessel szemben a per megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását, harmadlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra, és új határozat hozatalára utasítását, negyedlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a III. rendű alperes 10 % mértékű közrehatás alapulvételével történő marasztalását, és az egyetemlegesség mellőzését kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperessel szerződéses viszonyban nem áll, ezért magatartásáért a Ptk. 315., 391. § (3) bekezdése alapján a II. rendű alperes felel, és mindaddig, amíg igényét a felperes a II. rendű alperessel szemben érvényesítheti, addig a III. rendű alperessel szemben a követelése időelőtti. Kiemelte, hogy a Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében kártérítési felelőssége nem állapítható meg, mivel a kivitelezési hibák szerződéses kapcsolat hiányában a III. rendű alperesnek nem felróhatóak. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértésével mellőzte 93. sorszám alatt előterjesztett, szakvéleményre tett észrevételeinek figyelembevételét, és részben magánszakértői véleményre és olyan ellentmondásos igazságügyi szakértői véleményre alapította ítéletét, amely nem ad választ a perben felmerült szakkérdésekre. Kifejtette, hogy a magánszakértői vélemény pontos számításal nem támasztotta alá, és nem indokolta a 25 % mértékű felelősség arányt, álláspontja szerint 10 % mértékben állhat fenn felelőssége. Utalt arra, hogy egyetemleges marasztalásnak nincs helye, mivel a közrehatás mértéke megállapítható, és a közrehatás aránya szerinti marasztalás nem veszélyezteteti, vagy késlelteti a felperes kielégítését. Kiemelte, hogy a pincszint repedéseit kijavította, így kártérítési igény vele szemben nem érvényesíthető. Hivatkozott arra, hogy a felperes műszaki ellenőrei mulasztása a Ptk. 340. § (2) bekezdése alapján a felperes terhére esik.

A IV. rendű alperes elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a IV. rendű alperessel szemben a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Kiemelte, hogy a felperessel kötött megbízási szerződést szerződésszerűen teljesítette, és nincs ok-okozati összefüggés a IV. rendű alperesi teljesítés és a felperes kára között. A BH1995/528. és BH1994/264. szám alatt közzétett eseti döntésekben kifejtettekre hivatkozással álláspontja az volt, hogy a kivitelező nem mentesül a felelősség alól, ha a megrendelő, illetve műszaki ellenőre az ellenőrzést elmulasztotta.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperesi fellebbezések tekintetében, az V. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében a III. rendű alperes fellebbezése

tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése részben, a III. rendű alperes fellebbezése részben alapos, a IV. rendű alperes fellebbezése nem megalapozott.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás iratai és P. igazságügyi szakértő másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatai alapján az alábbiakkal kiegészíti:

A felperes és IV. rendű alperes között 2007. március hó 20. napján létrejött megbízási szerződésben a IV. rendű alperes a Sz. Központ beruházás műszaki ellenőrzésére vállalt kötelezettséget, a 158/1997.(IX.26.) Kormányrendelet és az 1997. évi LXXVIII. tv. rendelkezései szerinti tartalommal.

A szerződés 1.1. pontja szerint a felperes megbízta IV. rendű alperest a beruházás tervdokumentációjával kapcsolatos műszaki ellenőrzéssel, és a beruházás megvalósításával (kivitelezésével) kapcsolatos műszaki ellenőrzéssel (1.2. pont).

Az 1.1.1. pont szerint a IV. rendű alperes a megbízótól átvett tervdokumentáció kivitelezésre alkalmasságát megvizsgálja, ellenőrzi, egyeztetni álláspontját mind a tervezővel, mind a kivitelezővel. Szükség esetén - a megbízó egyetértésével - igényli a tervdokumentáció kijavítását, kiegészítését.

A kivitelezés során a tervező 2007. április hó 25. napján megtekintette az alaplemez vas szerelését, és az építési naplóban felhívta a figyelmet a duzzadó szalag elhelyezésére).

.... számú napló bejegyzésben a tervező ismételten kifogásolta a duzzadószalag helytelen elhelyezését.

A mély pince és magas pince vasbeton lemez padlóján keletkezett - az épület hossz tengelyére merőleges irányú - repedések oka az alaplemez alul vasaltsága, és túl vékonyra tervezése volt. Az alaplemez repedéseinek bizonyítható kivitelezési hibára visszavezethető oka nincs. A repedések és az ezzel kapcsolatos talajbeszivárgás javítási költsége 6.618.990,- forint. A kijavítás az AB7S-A 004319, AB7S-A 092477, AB7S-A 004367, AB7S-A 004372 és az AB7S-A 22805 számú számlák alapján 2008. május hónapra megtörtént.

A pince vízszintes és függőleges szerkezeti elemeinek találkozásánál, a két pinceszintet összekötő lépcsők alsó szintjéhez való csatlakozásánál fellépő vizesedés oka a duzzadószalagok elhelyezésének hiánya, illetve pontatlansága. A pinceszinten a négy ütemben készült betonozásnál a munkahézagok szigetelése nem megfelelően történt. a duzzadószalagok elhelyezésének szükségessége tervszinten hiányzott, és a munkahézagoknál a munkahézagokra vonatkozó

tervezői utasítás is hiányzott. A duzzadószalagok szükségességét a kivitelező felismerte, de az elhelyezés nem megfelelően történt. A duzzadószalagok nem megfelelő elhelyezését a műszaki ellenőrnek észlelnie kellett. A duzzadószalagok pontatlan elhelyezése, hiánya ésszerű költséggel nem javítható hiba, az ingatlan értékcsökkenése ezzel okozati összefüggésben 2010. évi árszinten 22.000.000,- forint.

A tetőtéri parkoló burkolatának terve hibás volt, a kivitelezőnek és a műszaki ellenőrnek a vízelvezetési és rétegrendi hibákat fel kellett ismernie, emellett a kivitelezés során is következtek el hibákat, e hibák indokolt javítási költsége 2013. évi árszinten 36.893.511,- forint.

Felperes a tetőtérrel kapcsolatos magánszakértői véleményre a 2009. június hó 3. napján esedékes 2009/35/006145. számú számla alapján 1.500.000,- forintot fizetett ki.

Felperes az II. rendű alperes felszámolási eljárásában a ... Bíróságon szám alatt folyamatban lévő perben (jelen per korábbi ügyszáma) érvényesített 24.304.934,- forintra, és ennek kamataira 2010. március hó 29. napján hitelezői igénybejelentést tett.

A felszámoló 2010. június hó 4. napján a követelést „F” kategóriában vitatott igényként visszaigazolta.

A felperes 2010. június hó 9. napján a szám alatt folyamatban lévő perre hivatkozással 105.004.934,- forint és kamataira tett hitelezői igénybejelentést.

A felszámoló 2011. április hó 26. napján a követelést „D” kategóriában visszaigazolta.

Az II. rendű alperes felszámolási eljárásában a ... Törvényszék számú végzésével a II. számú közbenső mérleget jóváhagyta, kötelezte a felszámolót, hogy utaljon át a felperesnek 17.240.302,- forintot a hitelezői igény részbeni kielégítéseként.

A II. rendű alperes számláját a **B.** Banknál vezette, a bank felszámolása miatt kifizetésre nem került sor adós pénzeszközeiből, az **O.** teljesített kifizetést az adósnak, amelyből a felszámoló 2015. április hó 9. napján 5.172.091,- forintot fizetett ki a felperesnek.

Mellőzi a másodfokú bíróság a tényállásból az igazságügyi szakértő másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatára figyelemmel annak megállapítását, hogy a kivitelezés hibája volt, hogy a kivitelezési terv szerinti ütemeket a kivitelezők nem tartották, a tervezővel való egyeztetést elmulasztották, betontechnológust nem alkalmaztak.

A fellebbezésekre tekintettel a felülbírálat a tervező I. rendű alperesre és az V.

rendű alperes műszaki ellenőrré nem terjedhetett ki. A kiegészített, pontosított tényállásra figyelemmel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság - a fellebbezéssel felülbírált részben - a III. rendű alperes, mint kivitelező, és a IV. rendű alperes, mint műszaki ellenőr kártérítési felelősségének jogalapját, azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolását a fellebbezésekben foglaltakra is figyelemmel az alábbiak szerint pontosítja és kiegészíti:

A másodfokú bíróság ítélezése alapjául elfogadta P. igazságügyi építésszakértő szakvéleményét, mivel abban - a szakértő másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatára figyelemmel - ellentmondást nem tapasztalt, a szakvélemény a bizonyított tényekkel összhangban áll, a szakértő egyértelmű, határozott és világos választ adott a feltett kérdésekre. A szakértő a perben csatolt magánszakértői véleményeket megvizsgálta (M.: F., S., T., W., S.), kiemelte, hogy a statikai vélemények nem cáfolják egymást, a számításokat ellenőrizte, mivel képzettsége megfelelő volt ahhoz, hogy statikai kérdésekben a szakvéleményhez szükséges mértékben következtetéseket tudjon levonni (... számú jegyzőkönyv). Minderre figyelemmel tévesen hivatkozott a III. rendű alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás szabályainak megsértésével részben magánszakértői vélemény, részben ellentmondásos igazságügyi szakértői vélemény alapján döntött.

Utal a másodfokú bíróság arra, hogy az elsőfokú bíróság .../88. számú végzésével a 2013. december hó 10. napján megtartott tárgyaláson felhívta a feleket, hogy a szakvélemény kiegészítésére vonatkozó észrevételeiket mellőzés terhe mellett a közléstől számított 30 napon belül terjesszék elő. A III. rendű alperes határidőn túl, 2014. április hó 8. napján tett észrevételt, melynek figyelembevételét az elsőfokú bíróság a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján mellőzte. A Pp.141. § (6) bekezdése kimondja, ha a felek valamelyike tényállításainak nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével - a (2) bekezdésben előírt kötelezettség ellenére - alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevárása nélkül határoz, kivéve, ha álláspontja szerint a fél előadásának, előterjesztésének bevárása a per befejezését nem késlelteti. E tárgyban egységes a jogértelmezés tekintetében az, hogy a „bevárása nélkül” tény megszünteti azon körülmény, amennyiben bár a figyelmeztetést hozó határozatban előírt határidő után, azonban a tárgyalás berekesztése előtt a felhívás szerinti bizonyítási indítványt, illetve kérelmeket a fél előterjeszti. Mindezekből megállapítható, amennyiben a fél az elsőfokú bírósági eljárás berekesztése előtt terjeszti elő a Pp. 141. § (2) bekezdésében írtakra történt figyelmeztetés ellenére az indítványát, illetve a kérelmét, a Pp. 141. § (6) bekezdésben írtak nem alkalmazhatók. Ebben az esetben ugyanis az úgymond késedelmes előterjesztés ellenére is le kell folytatnia az elsőfokú bíróságnak a per tárgyát képező kérdésben a szükséges és indokolt bizonyítási eljárást (BDT2002/583. szám alatt közzétett eseti döntés).

Az elsőfokú bíróság ezért tévesen mellőzte a III. r. alperes észrevételeit, eljárási szabálysértése miatt azonban szükségtelen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon

kívül helyezése, mivel az igazságügyi szakértő másodfokú tárgyalásra megidézése, és a tárgyaláson történő meghallgatása, melynek során a III. rendű alperes is megtette nyilatkozatait, az eljárási szabálysértést orvosolta.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a felperes a II. és IV. rendű alperessel szemben a vállalkozási, illetve megbízási szerződés alapján, a Ptk. 310. §-a szerint, míg a III. rendű alperessel szemben - szerződéses jogviszony hiányában - a Ptk. 339.§-a alapján érvényesített igényt. A III. rendű alperes a II. rendű alperes teljesítési segédje volt (Ptk. 315. §), ezért a jogosult felperes a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség szabályai szerint fordulhat a II. rendű alperessel szemben, míg a teljesítési segéddel szemben akkor fordulhat közvetlenül, ha a teljesítési segéd saját magatartásával kárt okoz a jogosultnak (uj.jogtár.hu Ptk.315. §-hoz fűzött kommentár). A perben bizonyított tény szerint a II. rendű alperes által hibásan, hiányosan elhelyezett duzzadó szalagok miatt következtek be az épületben azok a károk, melyek gazdaságosan nem javíthatók, ezért kártérítés címén az általuk okozott értékcsökkenésért a II. rendű alperes felelőssége a Ptk. 339.§ (1) bekezdése alapján fennáll. A III. rendű alperes a duzzadószalag szükségességét felismerte, mint kivitelezéssel foglalkozó szakembernek tudnia kellett, hogy a külön - négy ütemben betonozott részeknél keletkező munkahézagoknál is szükséges a szigetelés, azonban a duzzadószalagok elhelyezését nem megfelelően végezte el. A szakértő nyilatkozata alapján a vízbeszivárgás ténye önmagában igazolja, hogy a duzzadószalagot nem megfelelően helyezték el, amennyiben süllyedés okozta volna a duzzadószalag elmozdulását, akkor ennek a felületi szinten is nyoma volna, azonban ezzel kapcsolatos felületi repedés, szintelmozdulás a helyszínen nem volt tapasztalható.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a III. rendű alperes felelősségét kimenteni nem tudta. Önmagában az a tény, hogy ..., számú építési napló bejegyzésekben a tervező kifogásolta a duzzadószalag elhelyezését, a későbbiekben pedig ilyen tartalmú bejegyzés nem szerepel, nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a III. rendű alperes úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a hibát kijavította. Az építési naplóból nem állapítható meg, hogy a műszaki ellenőr a szerkezet eltakarás előtt a további építésre engedélyt adott-e, a III. rendű alperes a hibákat kijavította-e.

Tévesen hivatkozott a III. rendű alperes arra, hogy mindaddig, amíg felperes igényét a II. rendű alperessel szemben érvényesítheti, a III. rendű alperessel szembeni követelése időelőtti. Önmagában a felelősségi alakzat, vagy a felelősségi rendszer azonosságának hiánya a kötelezettek egyetemlegességét nem zárja ki. Ha ugyanis a jogviszonyok természete és szoros összefüggése folytán a feleknek a jóvátételre vonatkozó érdeke közös és részekre nem osztható, a kötelek keletkezési alapjaitól függetlenül a teljesítendő szolgáltatás is oszthatatlannak minősül; a teljesítés tehát bármelyik kötelezettől követelhető (BH.1994/665. szám alatt közzétett eseti döntés). A III. rendű alperest a magatartásával okozati összefüggésben felmerült kár megtérítése alól nem mentesíti az, hogy felperes megbízottja a felperessel kötött műszaki ellenőri szerződést megszegte. **III. rendű**

alperes tehát a pincszint ki nem javítható hibái miatt bekövetkezett 22.000.000.-forint értékcsökkenés, mint kár megtérítéséért felel.

Nem ért egyet a másodfokú bíróság azzal sem, hogy a II. rendű alperessel szemben a felperes jogvesztés folytán a perbeli követelést nem érvényesítheti. Az elsőfokú bíróság számú végzésével felhívta a felperest, hogy nyilatkozzon: a perben érvényesített követelését bejelentette-e a felszámolási eljárásban. A felperes 6. sorszám alatt csatolta a felszámoló 2010. június hó 4. napján kelt hitelezői igény visszaigazolását, amelyben a felszámoló a folyamatban lévő perre tekintettel 24.304.934,-forint tőkeösszeggel a követelést visszaigazolta. Az elsőfokú bíróság 28/III. és 30. számú végzéseivel ismételten felhívta a felperest: jelölje meg pontosan milyen követelésrész, amit hitelezőként bejelentett (28/III.), illetve igazolja, hogy a követelés a felszámolási eljárásban érvényesíti (30.), a 28/III. számú végzésben a felperest a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglalt jogkövetkezményekre is figyelmeztette. A felperes ezt követően benyújtott, 36. szám alatti előkészítő iratában a 28/III. sorszám alatti végzésnek megfelelően kiemelte, hogy a hitelezői igénybejelentés visszaigazolását az eljárás során már csatolta. A felperes a 28/III. számú végzésben foglalt felhívása jogkövetkezményekre figyelmeztetés után nyilatkozott, a bíróság azonban ezt követően nem a mulasztás jogkövetkezményeire is figyelmeztetéssel hívta fel a hitelezői igény felszámolási eljárásban történő érvényesítése igazolására, ezért a felperes által a fellebbezés mellékleteként csatolt hitelezői igénybejelentések és a 2010. június hó 4. napján, 2011. június hó 9. napján kelt hitelezői igény visszaigazolások új bizonyítékként a fellebbezési eljárás során figyelembe vehetőek voltak. A Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az elbírálása esetén reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az, az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul, a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell. A felperes a bíróság felhívása szerinti nyilatkozatot 36. sorszám alatt megtette, csatolta a 2010. június hó 4. napján kelt hitelezői igény visszaigazolást, beazonosítható volt, hogy a perbeli követelést jelentette be a felszámolási eljárásban, ezért a fellebbezéshez csatolt 2011. június hó 9. napján kelt hitelezői igény visszaigazolást csak akkor lehetett volna figyelmen kívül hagyni, ha az elsőfokú bíróság a Pp. 141. § (6) bekezdése szerint hívta volna fel a felperest a hitelezői igénybejelentés és visszaigazolás csatolására.

Fentiekre tekintettel felperes a perbeli követelést a felszámolási eljárásban érvényesítette, a II. rendű alperes hibásan teljesített, felelőssége a hibás teljesítésével okozati összefüggésben - azaz a pincszinten a duzzadó szalagok elhelyezésének hiányossága és hibája, a tetőtérben pedig a burkolati hibák miatt - bekövetkezett károkért fennáll, a felperesnek kárt okozott a Ptk. 310. §-a alapján a felperes keresete szerint - jogvesztés hiányában - köteles azt megtéríteni.

Mellőzi a másodfokú bíróság az igazságügyi szakértő másodfokú tárgyaláson tett előadására figyelemmel annak megállapítását, hogy kivitelezői hiba az, hogy az alaplemez készítése menetéhez nem volt technológiai utasítás és mintavételi terv, az alaplemez alá nem a tervezett Dörken lemez került, hanem attól eltérően 10 cm-es kőzúzalék, és 10 cm szerelőbeton, az alaplemez betonozása 3800 m² tekintetében négy ütemben történt, nem pedig a terv szerinti egy ütemben, a betonozási ütemek a tervezővel egyeztetésre nem kerültek, a betonozás előtti vasszerelés ellenőrzése nem volt megfelelő, a beton kapcsán receptúra, illetve próbakeverés nem történt, így a megfelelősége nem igazolható, a betonszállítmány folyamatos minőségi konzisztencia ellenőrzése nem igazolható, a mintavételek nem azonosíthatók, a beton utókezelésének módjáról bejegyzés nem történt, nem történt süllyedésmérés, illetőleg ez dokumentálásra nem került (ítélet 9. oldal). Egyetért a másodfokú bíróság azzal, hogy a tetőtér tekintetében a kivitelező mulasztott, a szintezés elmaradása, a vékony ágyazati réteg kivitelezése, a szigetelő lemez minősége, illetve annak lefektetése, az ágyazó homok tekintetében, a burkolat lezárás szakszerűtlen volta tekintetében, valamint a hibás teljesítés fennáll a vízelvezetés biztosításának hiánya miatt.

A duzzadószalag nem megfelelő elhelyezésével, a munkahézag szigetelése hiányával 22.000.000,- forint értékcsökkenés, a tetőtér hibáinak kijavításával 36.893.511,- forint, a tetőtér hibáival kapcsolatban készített magánszakértői véleménnyel okozati összefüggésben 1.500.000,- forint költség, **összesen: 60.393.511,- forint kár következett be, amelyért a II. rendű alperes felel hibás teljesítése folytán.**

Egyetért a másodfokú bíróság a IV. rendű alperes kártérítési felelősségének jogalapja és mértéke vonatkozásában kifejtett indokokkal. A IV. rendű alperes, mint megbízott feladata az volt, hogy a rábízott tevékenységet megfelelő gondossággal, és a megbízó felperes érdekeinek megfelelően végezze. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a IV. rendű alperes a megbízási szerződés teljesítése során megszegte a Ptk. 474. § (1) és (2) bekezdése által előírt kötelezettségét, valamint azt, hogy a felperest vagyoni károsodás érte, továbbá azt, hogy a kár és a kötelezettségszegés között az okozati összefüggés fennáll.

A IV. rendű alperes műszaki ellenőr feladata volt a beruházási tervdokumentációval, a beruházás megvalósításával kapcsolatos műszaki ellenőrzés, a tervdokumentáció kivitelezésre alkalmasságának megvizsgálása, kijavítása. Az építési műszaki ellenőri tevékenységről szóló - jelen ügyben alkalmazandó 158/1997(IX.26.) Kormányrendelet 2. § (3) bekezdés a), c) d), f) és j) pontja alapján az építési műszaki ellenőr feladata különösen a jogerős és végrehajtható építési engedély és a hozzátartozó jóváhagyott építészeti-műszaki tervdokumentáció, valamint a kivitelezési tervek alapján az építés kivitelezési tevékenység ellenőrzése, az építmény kitűzése helyességének, szükség esetén a talajmechanikai, környezetvédelmi és egyéb felmérések, vizsgálatok megtörténtének ellenőrzése, az

építési napló külön jogszabályban meghatározottak szerinti ellenőrzése, a bejegyzések és egyéb jegyzőkönyvek ellenjegyzése, illetve észrevételezése, hibáknak, hiányosságoknak eltéréseknek az építési naplóban való feltüntetése, a munkák eltakarása előtt azok mennyiségi és minőségi ellenőrzése, a műszaki ellenőri feladatok elvégzésének dokumentálása az építési naplóban.

A perbeli esetben a műszaki ellenőr nem ismerte fel a tervezői hibát - vasbetonlemez nem megfelelő vastagsága és vasalása -, a munkahézagok kiképzése, a duzzadószalagok elhelyezése során az ellenőrzést elmulasztotta, és ugyanígy fennáll a felelőssége a tetőtérrel kapcsolatos tervezői és kivitelezési hiba tekintetében. A műszaki ellenőr hibás teljesítésével okozati összefüggésben felmerült kár ezért 6.618.990,- forint, 22.000.000,- forint, 36.893.511,- forint, 1.500.000,- forint, **összesen: 67.012.501,- forint.**

Egyetért a másodfokú bíróság azzal, hogy nem mentesül a vállalkozó a kártérítési felelősség alól, ha a megrendelő (műszaki ellenőre útján) az ellenőrzést elmulasztotta, vagy nem megfelelően végezte el (Ptk.394. § (1) bekezdés). A vállalkozó hibás teljesítése azonban nem mentesíti a műszaki ellenőrt a saját szerződésszegő magatartásának következményei alól, a IV. rendű alperes a megbízási szerződés megszegésével okozott kárért köteles helytállni a megrendelő felperessel szemben.

A II-III-IV. rendű alperesek a felperes kárát - a fent részletezettek szerint közösen okozták, a felperes károsodására vezető folyamatban egyidejűleg vettek részt, a kár közrehatásuk eredményeként következett be. A Ptk. 344. § (1) bekezdése értelmében, ha többek közösen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatóságuk arányában oszlik meg, míg a Ptk. 344. § (3) bekezdése alapján a bíróság az egyetemleges felelősség megállapítását mellőzheti, és a károkozókat a közrehatásuk arányában is marasztalhatja, ha ez a kár megtérítését nem veszélyezteti, és tetemesen nem is késlelteti, vagy ha a károsult maga is közrehatott a kár bekövetkeztében, vagy igénye érvényesítésében menthető ok nélkül késlekedett. A bíróság a Ptk. 344. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén sem köteles mellőzni az egyetemlegességet, csupán élhet ezzel a lehetőséggel, ha indokoltnak tartja (uj.jogtar.hu Ptk.344. §-hoz fűzött kommentár).

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az egyetemleges marasztalástól való eltérés a felperes követelése behajthatóságát veszélyeztetné és késleltetné, figyelemmel arra, hogy a II. rendű alperes felszámolás alatt áll, illetve az V. rendű alperes a székhelyén elérhetetlen. A jogszabály helyes értelmezésével megállapítható, hogy az egyetemleges marasztalás elsősorban a károsult érdekeit szolgálja, azt, hogy a kártérítési összeghez minél előbb hozzájuthasson, az egyetemleges marasztalás indokoltsága szempontjából elsősorban a jogosult érdekeit kell szem előtt tartani (BH1991/73. szám alatt közzétett eseti döntés). Mellőzi ezért az egyetemleges marasztalásra tekintettel a másodfokú bíróság az alperesek közrehatásának, felelősségének mértékére vonatkozó megállapításokat

(4. oldal 1. bekezdés, 11. oldal 3. pont 1. és 2. bekezdés), mivel a felperes és alperesek közötti jogvita eldöntése szempontjából az alperesi közrehatások mértéke nem releváns.

Minderre figyelemmel a II., III. és IV. rendű alperes (valamint a jogerős elsőfokú ítéleti rendelkezés szerint I. és V. rendű alperes) egyetemlegesen 22.000.000,- forint tőke, a II. és IV. rendű alperes (valamint a jogerős elsőfokú ítéleti rendelkezés szerint I. és V. rendű alperes) egyetemlegesen 36.893.511,-forint tőke, és 1.500.000.- forint tőke, a IV. rendű alperes (valamint a jogerős elsőfokú ítéleti rendelkezésre figyelemmel az I. és V. rendű alperes) 6.618.990 forint tőke egyetemlegesen megfizetésére köteles a felperesnek. A tőkeösszegek utáni kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja az I. és V. rendű alperesek tekintetében az elsőfokú ítélet szerint változatlan marad, azt a másodfokú bíróság fellebbezés hiányában nem érinthette, a I.,III. és IV. rendű alperesek kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontja azonban az alábbiak szerint változik:

A felperes részére a II. rendű alperes felszámolási eljárásában 5.172.091,- forint kifizetésre került. Az 1/2011.(VII.5.) Polgári Jogegységi Határozat szerint kártérítési perben a kötelezettnek a kár bekövetkezése utáni elő- vagy részteljesítéseit a bíróság - feltéve, hogy a feleknek nincs az elszámolás módjára vonatkozóan eltérő megállapodása - a jogosultnak a tárgyalás berekesztésekor érvényes és hatályos rendelkezése, ennek hiányában a törvényben meghatározott sorrend szerint köteles elszámolni akként, hogy a kötelezettség elő- vagy részteljesítéssel már megszűnt összegét az ítéleti marasztalás nem tartalmazhatja.

A felperes a másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozata szerint a Ptk. 293. §-a alapján a részteljesítést elsősorban a költségre, azután pedig a kamatra kívánta elszámolni. A perköltségről a bíróság dönt az eljárást befejező határozatban, a per jogerős eldöntéséig költség címén a felperesnek nincs esedékes követelése az alperesekkel szemben, ezért a részteljesítés a késedelmi kamatra volt elszámolható az alábbiak szerint.

Az elsőfokú bíróság a 22.000.000,- forint, 6.618.990,- forint, 36.893.511,- forint tőkeösszegek után 2008. október hó 7. napjától - az ideiglenes használatba vételi engedély időpontjától -, míg az 1.500.000.- forint után 2009. június hó 3. napjától állapította meg az alperesek késedelmi kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját hivatkozással arra, hogy az alperesek az esedékességi időpontot nem vitatták. Az alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, ezért - ellentétben az elsőfokú bíróság álláspontjával - a kamatfizetés kezdő időpontja nem tekinthető nem vitatottnak.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. Amennyiben azonban a bíróság a károsult részére az elbírálás idején érvényesülő értékviszonyok alapulvételével állapítja meg a kártérítés összegét, késedelmi kamat a károkozás időpontja idejétől nem ítéltető meg (EBH2009/2041., és BH2012/267. szám).

Az értékcsökkenés mértékét az elsőfokú bíróság K. igazságügyi szakértő 2010. október hó 26. napján előterjesztett szakvéleménye alapján állapította meg, a szakértő a szakvélemény elkészítésének időpontjára határozta meg az ingatlan forgalmi értékét hibás és hibátlan állapotban (... számú szakvélemény 8. és 9. oldala), és ennek alapulvételével nyilatkozott az értékcsökkenés mértékéről is. A kamatfizetés kezdő időpontja ezért - mivel a szakvélemény előterjesztéséig terjedő időben az értékviszonyokban bekövetkezett változást a szakértő figyelembe vette - a 22.000.000,- forint után **2010. október hó 27. napja.**

A tetőtérjavítás költségét P. igazságügyi szakértő a 2013. július hó 29. napján előterjesztett szakvéleményében határozta meg a felperes által időközben beszerzett árajánlat felülvizsgálatával, középárszinten. A szakértő a szakvélemény előterjesztéséig terjedő időben az értékviszonyokban bekövetkezett változást figyelembe vette, ezért a kamatfizetés kezdő időpontja 36.893.511,- forint után: **2013. július hó 30. napja.**

A pinceszinten az injektálás 2008 májusában megtörtént, ennek indokolt javítási költsége az igazságügyi szakértői véleményre tekintettel 6.618.990,- forint. A kamatfizetés kezdő időpontja a költségek esedékességének időpontja lenne, azonban felperes keresetében ezen összeg után 2008. október hó 7. napjától kért kamatot, a bíróság a felperes kereseti kérelmén nem terjeszkedhet túl, ezért a kamatfizetés kezdő időpontja: **2008. október hó 7. napja.**

Az 1.500.000.- forint magánszakértői vélemény díjának esedékessége a kiegészített tényállás szerint **2009. június hó 3. napja.**

Fenti kamatfizetési kezdő időpontok alapulvételével kellett elszámolni a II. rendű alperes 5.172.091,- forint összegű teljesítését. A II-III-IV. rendű alperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni 22.000.000,- forintot, és ennek 2010. október hó 27. napjától számított késedelmi kamatait. A II. és IV. rendű alperes ezen felül köteles egyetemlegesen 36.893.511,- forint és 2013. július hó 30. napjától számított kamatai, valamint 1.500.000.- forint, és ennek 2009. június hó 3. napjától számított kamatai megfizetésére, és a IV. rendű alperest ezen túlmenően terheli 6.618.990,- forint, és ennek 2008. október hó 7. napjától kamatainak a megfizetése.

Valamennyi fellebbezéssel érintett alperest terhelő, legrégebben lejárt tartozás ezért a 22.000.000,- forint és ennek 2010. november hó 27. napjától számított kamata. A II. rendű alperes felszámolási eljárásban kifizetett 5.172.091,- forint a 22.000.000,- forintnak 2010. november hó 27. napjától 2012. szeptember hó 3. napjáig a régi Ptk. 301/A. § alapján számított késedelmi kamata (www.kamatkalkulator.hu <<http://www.kamatkalkulator.hu/>>), a II. rendű alperes részteljesítésének elszámolására figyelemmel tehát a 22.000.000,- forint után a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja: **2012. szeptember hó 4. napja.**

Az I. és V. rendű alperesek tekintetében az 5.172.091,- forint teljesítés az ítélet jogerőre emelkedése után történt, ezért - amennyiben velük szemben a felperes ennek figyelmen kívül hagyásával kér végrehajtást - a teljesítésre a végrehajtási eljárásban - de az őket terhelő kamatfizetési kezdő időpont figyelembe vételével - hivatkozhatnak.

Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az I. és V. rendű alperesek tőke- és kamatfizetési kötelezettségét nem érintve - a végrehajthatóság érdekében - a II., III., IV. rendű alperesek elsőfokú ítéletben foglalt marasztalása helyett a rendelkező rész újrafogalmazásával kötelezte a II., III., IV. rendű alpereseket, hogy a fizessenek meg - az elsőfokú bíróság jogerős ítéleti rendelkezése szerint I. és V. rendű alperessel is - egyetemlegesen a felperesnek 22.000.000,- forintot, és ennek 2012. szeptember hó 4. napjától számított kamatait. Kötelezte a II. és IV. rendű alperest, hogy fizessenek meg - az elsőfokú bíróság jogerős ítéleti rendelkezésére figyelemmel I. és V. rendű alperessel is - egyetemlegesen 36.893.511,- forintot, és ennek 2013. július hó 30. napjától számított kamatát, valamint 1.500.000,- forintot, és ennek 2009. június hó 3. napjától számított késedelmi kamatát. Kötelezte a IV. rendű alperest, hogy fizessen meg - az elsőfokú bíróság jogerős ítéleti rendelkezésére figyelemmel I. és V. rendű alperessel egyetemlegesen meg 6.618.990,- forintot, és ennek 2008. október hó 7. napjától számított késedelmi kamatát utalva arra, hogy az I. és V. rendű alperesek tekintetében a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja változatlan.

A felperes a II. rendű alperessel szemben az ítélet megváltoztatása folytán az elsőfokú eljárásban 28,88 % mértékben pernyertes lett, ezért a felperes által előlegezett költségekre is figyelemmel mellőzni kellett a felperes II. rendű alperes javára kötelezését, és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a II. rendű alperes köteles a felperesnek elsőfokú perköltséget fizetni. A Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság a III. rendű alperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 621.848.- forintra leszállította azzal, hogy a II. és III. rendű alperesek elsőfokú perköltség fizetési kötelezettsége egyetemleges az I., IV. és V. rendű alperesek elsőfokú ítéletben megállapított perköltség fizetési kötelezettségével marasztalásuk erejéig. A IV. rendű alperes perköltség fizetési kötelezettsége összességében változatlan maradt, csupán az ítélet végrehajthatósága érdekében a másodfokú bíróság a rendelkező rész újrafogalmazásával egyértelműsítette, hogy mely alperes, mely alperessel, milyen összeg erejéig köteles az egyetemleges fizetésre.

A felperes fellebbezése (67.012.501,- forint) 6.393.511,- forint erejéig, 90 % mértékben, a III. rendű alperes fellebbezése (28.618.990,- forint) 6.618.990,- forint erejéig, 23 % mértékben volt eredményes, míg a fellebbezési eljárásban a IV. rendű alperes teljes egészében pervesztes.

A felperes 2.500.000,-forint fellebbezési illetéket, a III. rendű alperes 2.290.000,- forint, a IV. rendű alperes 2.500.000,- forint fellebbezési illetéket rótt le, a felmerült

ügyvédi költség 635.000,- forint volt, a felperes előlegezett 15.240,- forint szakértői díjat.

Fentiekre tekintettel a II., III., IV. rendű alperesek kötelesek a felperes javára perköltség megfizetésére a Pp. 81. §-a szerint, melynek mértéke a IV. rendű alperes esetében 3.135.000,- forint, a II. rendű alperes esetében 2.821.500,- forint, a III. rendű alperes esetében 2.413.950,- forint, melyet az alperesek marasztalásuk mértékéig egyetemlegesen kötelesek megfizetni.

P é c s, 2015. május 27.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró